Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (kolmas koda)

8. detsember 2016*

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 2008/48/EÜ — Tarbijakaitse — Tarbijakrediit — Artikli 2 lõike 2 punkt j — Võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepingud — Võla tasuta ajatamine — Artikli 3 punkt f — Krediidivahendajad — Krediidiandja nimel tegutsevad inkassofirmad

Kohtuasjas C-127/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim kohus) 17. veebruari 2015. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 12. märtsil 2015, menetluses

Verein für Konsumenteninformation

versus

INKO, Inkasso GmbH,

EUROOPA KOHUS (kolmas koda),

koosseisus: koja president L. Bay Larsen, kohtunikud M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan (ettekandja) ja D. Šváby,

kohtujurist: E. Sharpston,

kohtusekretär: ametnik C. Strömholm,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. veebruari 2016. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

— Verein für Konsumenteninformation, esindaja: *Rechtsanwalt* S. Langer,

— INKO, Inkasso GmbH, esindaja: *Rechtsanwalt* C. Rabl,

— Saksamaa valitsus, esindajad: T. Henze, M. Hellmann, J. Kemper ja D. Kuon,

— Prantsuse valitsus, esindajad: D. Colas ja S. Ghiandoni,

— Leedu valitsus, esindajad: K. Dieninis, D. Kriaučiūnas ja J. Nasutavičienė,

— Euroopa Komisjon, esindajad: S. Grünheid ja G. Goddin,

* * Kohtumenetluse keel: saksa.

olles 21. juuli 2016. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ, mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ (ELT 2008, L 133, lk 66, ja parandused ELT 2009, L 207, lk 14, ELT 2010, L 199, lk 40, ELT 2011, L 234, lk 46 ja ELT 2015, L 36, lk 15), artikli 2 punkti j ja artikli 3 punkti f.

2 Eelotsusetaotlus on esitatud Verein für Konsumenteninformationi (tarbijakaitseühing, edaspidi „ühing“) ja INKO, Inkasso GmbH (edaspidi „Inko“) vahelises kohtuvaidluses seoses Inko praktikaga sõlmida tarbijatega võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepinguid võla ajatamiseks, edastamata neile lepingueelset teavet.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Direktiivi 2008/48 põhjendus 24 on sõnastatud järgmiselt:

„Enne krediidilepingu sõlmimist peab tarbijat põhjalikult teavitama, olenemata sellest, kas krediidi turustamisse on kaasatud krediidivahendaja või mitte. Seetõttu tuleks lepingueelsele teabele esitatavaid nõudeid üldiselt kohaldada ka krediidivahendajate suhtes. Kui aga kauba tarnija või teenuse osutaja tegutseb krediidivahendajana kõrvaltegevusena, ei ole asjakohane koormata teda juriidilise kohustusega anda lepingueelset teavet vastavalt käesolevale direktiivile. Näiteks võib krediidi vahendamise lugeda kauba tarnija või teenuse osutaja kõrvaltegevusalaks, kui krediidi vahendamine ei ole tema kaubandus-, äri- või kutsetegevuse põhieesmärk. Kõnealustel juhtudel tagatakse siiski piisaval tasemel tarbijakaitse, kuna krediidiandja on kohustatud tagama, et tarbija saab kogu lepingueelse teabe kas krediidivahendajalt, kui krediidiandja ja -vahendaja nii kokku lepivad, või muul sobival viisil.“

4 Selle direktiivi artiklis 2 „Reguleerimisala“ on sätestatud:

„1. Käesolevat direktiivi kohaldatakse krediidilepingute suhtes.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata järgmise suhtes:

[…]

f) krediidilepingud, mille puhul krediiti antakse ilma intressita ega nõuta muude tasude maksmist, ja krediidilepingud, mille kohaselt tuleb krediit tagasi maksta kolme kuu jooksul ning mille puhul tuleb maksta kõigest tähtsusetuid tasusid;

[…]

j) krediidilepingud, mis on seotud olemasoleva võla tasuta ajatamisega;

[…]

6. Liikmesriigid võivad kehtestada, et krediidilepingutele, mis näevad ette, et krediidiandja ja tarbija lepivad kokku tarbija poolt esialgse krediidilepingu rikkumisel tekkinud võlgade ajatamise või tagamismaksmise meetodid, kohaldatakse ainult artikleid 1–4, 6, 7 ja 9, artikli 10 lõiget 1, artikli 10 lõike 2 punkte a–i ning l ja r, artikli 10 lõiget 4, artikleid 11, 13, 16 ja artikleid 18–32, kui:

a) selline kokkulepe aitaks tõenäoliselt sellise rikkumisega seotud kohtumenetlust vältida ning

b) tarbijale ei kohaldata selle tagajärjel esialgse krediidilepinguga võrreldes halvemaid tingimusi.

[…]“

5 Direktiivi artikkel 3 „Mõisted“ näeb ette:

„Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

b) „krediidiandja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes annab või lubab anda krediiti oma kaubandus-, äri- või kutsetegevuse raames;

c) „krediidileping“ – leping, millega krediidiandja annab või lubab anda tarbijale krediiti tasumise edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis, välja arvatud teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnimise lepingud, mille kohaselt tarbija tasub selliste kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul;

[…]

f) „krediidivahendaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes ei tegutse krediidiandjana ning kes teeb rahalises või muus kokkulepitud majanduslikku kasu andvas vormis tasu eest oma kaubandus-, majandus- või kutsetegevuse raames järgmist:
   i) esitleb või pakub tarbijatele krediidilepinguid;
   ii) abistab tarbijaid, tehes krediidilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, välja arvatud punktis i nimetatud tegevus, või
   iii) sõlmib tarbijatega krediidilepinguid krediidiandja nimel;

g) „krediidi kogukulu tarbijale“ – kõik kulud, kaasa arvatud intress, lepingutasud, maksud ja mis tahes muud tasud, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada, välja arvatud notaritasud; krediidilepinguga seotud kõrvalteenuste kulud, eelkõige kindlustusmaksed, kuuluvad samuti nende hulka, kui krediidi saamiseks või krediidi saamiseks reklaamitavatel lepingutingimustel on lisaks kohustuslik teenuste osutamise lepingu sõlmimine;

h) „tarbija poolt makstav kogusumma“ – krediidi kogusumma ja krediidi kogukulu summa tarbija jaoks;

i) „krediidi kulukuse aastamäär“ – krediidi kogukulu tarbijale, mis on väljendatud aastase protsendimäärana krediidi kogusummast ja sisaldab kohaldataval juhul kulusid, millele on osutatud artikli 19 lõikes 2;

[…]“

6 Direktiivi 2008/48 artikli 5 „Lepingueelne teave“ lõikes 1 on sätestatud:

„Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ja vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbija saaks erinevaid pakkumisi võrrelda eesmärgiga teha krediidilepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes. […]“

7 Direktiivi artikli 6 „Arvelduskrediidi vormis sõlmitavate teatud krediidilepingute ja teatud spetsiifiliste krediidilepingute lepingueelne teave“ lõikes 1 on sätestatud:

„Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu artikli 2 lõikes 3, lõikes 5 või lõikes 6 osutatud krediidilepingut puudutava pakkumisega esitavad krediidiandja ning vajaduse korral krediidivahendaja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et tarbijad saaksid erinevaid pakkumisi võrrelda ning teha krediidilepingu sõlmimise otsuse kõiki asjaolusid arvesse võttes.

[…]“

8 Selle direktiivi artiklis 7 „Erandid lepingueelsele teabele esitatavatest nõuetest“ on sätestatud:

„Artikleid 5 ja 6 ei kohaldata kaupade tarnijate ja teenuste osutajate suhtes, kes tegutsevad krediidivahendajatena kõrvaltegevusena. Sellega ei piirata krediidiandja kohustust tagada, et tarbija saab kogu nimetatud artiklites osutatud lepingueelse teabe.“

9 Direktiivi artiklis 21 „Krediidivahendajate teatud kohustused tarbijate ees“ on sätestatud:

„Liikmesriigid tagavad, et:

a) krediidivahendaja märgib tarbijate jaoks ette nähtud reklaamis ja dokumentides oma volituste ulatuse, eelkõige selle, kas ta teeb koostööd ainult ühe või mitme krediidiandjaga või tegutseb sõltumatu maaklerina;

b) tarbija poolt krediidivahendajale makstav tasu selle teenuste eest, kui see eksisteerib, on tarbijale teatavaks tehtud ning tarbija ja krediidivahendaja vahel paberil või mõnel muul püsival andmekandjal enne krediidilepingu sõlmimist kokku lepitud;

c) tarbija poolt krediidivahendajale krediidivahendusteenuste eest makstav tasu, kui see on olemas, on krediidivahendaja poolt krediidiandjale krediidi kulukuse aastamäära arvutamiseks teatavaks tehtud.“

Austria õigus

10 20. mai 2010. aasta tarbijakrediidiseaduse (Verbraucherkreditgesetz, *BGBl.* I, 28/2010, edaspidi „VKrG“) § 6 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Mõistliku aja jooksul enne tarbija sidumist krediidilepingu või mis tahes muu krediidilepingut puudutava pakkumisega esitab krediidiandja tarbijale krediidiandja poolt pakutud lepingutingimustele ning vajaduse korral tarbija eelistustele ja tema poolt esitatud teabele tuginedes vajaliku teabe, et

tarbija saaks erinevaid pakkumisi võrrelda eesmärgiga teha krediidilepingu sõlmimise otsus kõiki asjaolusid arvesse võttes. Kõnealune teave esitatakse paberil või mõnel muul püsival andmekandjal ja see peab eelkõige sisaldama järgmisi andmeid:

1) krediidi liik;

[…]

3) krediidi kogusumma ja krediidi kasutusse võtmise tingimused;

4) krediidilepingu kestus;

[…]

7) krediidi kulukuse aastamäär ja tarbija poolt makstav kogusumma tüüpilise näite kujul, märkides kõik kõnealuse määra arvutamiseks kasutatud eeldused vastavalt §-le 27; […]

[…]

8. Lõigetes 1–7 sätestatud teavitamisnõuded kehtivad ka krediidivahendaja suhtes, kui tema puhul ei ole tegemist kauba tarnija või teenuse osutajaga, kelle jaoks ei ole krediidivahendus peamine tegevusala.“

11 VKrG § 25 sätestab:

„1. Lepingutele, millega ettevõtja võimaldab tarbijale maksete tasulist edasilükkamist või muid samalaadseid finantstehinguid, kohaldatakse 2. jaotise sätteid […]. […]

2. […] Hind kohe tasudes (netohind) ning kaup või teenus peavad olema märgitud ka lepingueelses teabes (§ 6 lõige 1) […].“

12 Austria tsiviilseadustiku (Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch) § 1000 lõige 1 sätestab:

„Tasumisele kuuluv viivis, mille suurust ei ole kindlaks määratud või mille suurus tuleneb seadusest, on juhul, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, neli protsenti aastas.“

13 Tsiviilseadustiku § 1333 sätestab:

„1. Kahju, mille võlgnik on võlausaldajale rahalise nõude tagasimakse hilinemise tõttu tekitanud, hüvitatakse seadusjärgsete viivistega (§ 1000 lõige 1).

2. Võlausaldaja võib lisaks seadusjärgsetele viivistele nõuda ka muu, võlgniku tekitatud kahju hüvitamist, sealhulgas eelkõige otstarbekohaste kohtuväliste võla sissenõudmise meetmetega seotud kulud, kui need on sissenõutava nõudega proportsionaalsed.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

14 Ühingul on Austria õiguse kohaselt õigus taotleda ettekirjutusi tarbijate ühishuvide kaitsmiseks.

15 Inko tegutseb inkassofirmana. Oma tegevuse raames saadab ta krediidiandjate nimel võlgnikele meeldetuletuskirju, milles ta teatab tagasimaksmata võla summa koos kogunenud intressiga ja sissenõudmiskuludega. Ta palub võlgnikel kas maksta võlg kolme päeva jooksul tagasi või täita valmistrükitud vorm selle kohta, et nad nõustuvad järgima tagasimaksegraafikut, ning saata see talle

tagasi. Tagasimaksegraafikuga nõustudes tunnistavad võlgnikud nõude olemasolu, „millele lisanduvad lepingu kehtivusaja jooksul toimiku haldamisega seotud kulud ja viivised“. Võlgnikud kohustuvad võla tagasi maksma maksegraafiku kohaselt igakuiste osamaksetena, mille suurus on kindlaks määratud ja millest arvatakse kõigepealt maha Inko tasud ning seejärel võlasumma ja viivised.

16 Ühing esitas Handelsgericht Wieni (Viini kaubanduskohus, Austria) nõude keelata Inkol sõlmida tarbijatega võla ajatamist käsitlevaid tagasimakselepinguid, edastamata eelnevalt VKrG §-s 6 ette nähtud teavet.

17 Kohus rahuldas ühingu nõude 14. novembri 2013. aasta otsusega.

18 See otsus kaevati edasi ning Oberlandesgericht Wien (Viini kõrgeim piirkondlik kohus, Austria) muutis seda osaliselt oma 30. juuli 2014. aasta otsusega.

19 Nii ühing kui ka Inko esitasid selle kohtuotsuse peale kassatsioonkaebuse eelotsusetaotluse esitanud kohtule.

20 Nimetatud kohus märgib, et selline inkassofirma nagu Inko tegeleb äritegevusega ja võtab oma tegevuse eest tasu. Inko teeb võlgnikele võlausaldajate nimel ettepaneku sõlmida võla ajatamist või võla osamaksetena tagasimaksmist käsitlevad lepingud.

21 Eelotsusetaotlusest nähtub, et Inko põhitegevusala on nõuete sissenõudmine. Selles kontekstis soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas sellist inkassofirmat nagu Inko, kelle tegevus krediidivahendajana on tema põhitegevusalaga võrreldes üksnes kõrvaltegevusala, saab pidada „krediidivahendajaks“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses.

22 Finantstagajärgede kohta, mis on Austria õiguses ette nähtud võla tagasimaksmisega hilinemise korral, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et võlgnik peab lisaks seadusjärgse 4% suuruse viivise tasumisele hüvitama võlausaldajale ka muu kahju, mille hulka kuuluvad sissenõudmisega seotud mõistlikud kulud.

23 Eelotsusetaotlusest nähtuvalt ei ole ühing tõendanud, et viivised ja kulud, mida Inko kohustusi mittetäitnud krediidivõtjalt nõuab, ületaksid summat, mida võlausaldajatel on Austria õiguse alusel õigus saada, kui nad nõustuvad võla ajatamisega.

24 Sellest tulenevalt soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepinguid võla ajatamiseks, mida Inko tarbijatega sõlmib, saab pidada lepinguteks, mis on seotud võla „tasuta ajatamisega“ direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses ning on seetõttu direktiivi kohaldamisalast välja arvatud.

25 Neil asjaoludel otsustas Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas inkassofirma, kes pakub seoses nõuete sissenõudmisega oma äritegevuse raames klientide ülesandel nende võlgnikele võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepinguid, kusjuures ta arvestab oma tegevuse eest juurde kulud, mille lõppkokkuvõttes peavad tasuma võlgnikud, tegutseb „krediidivahendajana“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav:

Kas võla osamaksetena tagasimaksmist käsitlev leping, mis sõlmitakse inkassofirma vahendusel võlgniku ja tema võlausaldaja vahel, on võlgade „tasuta ajatamine“ direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses, kui võlgnik kohustub selles üksnes tasuma maksmisele kuuluva summa ning sellised viivised ja kulud, mille ta oleks maksetega hilinemise tõttu pidanud seaduse alusel tasuma igal juhul ehk ka ilma sellist lepingut sõlmimata?“

Eelotsuse küsimuste analüüs

Teine küsimus

26 Teise küsimusega, mida tuleb kõigepealt analüüsida, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tuleb tõlgendada nii, et võla osamaksete kaupa tagasimaksmise leping, mille sõlmivad tarbija kohustuste mittetäitmise korral tarbija ja krediidiandja inkassofirma vahendusel, on sõlmitud selle sätte tähenduses „tasuta“, kui tarbija võtab selle lepinguga endale kohustuse maksta krediidisumma täies ulatuses tagasi ning tasuda sellised viivised ja kulud, mille ta oleks pidanud siseriiklike õigusnormide alusel tasuma ka ilma sellist lepingut sõlmimata.

27 Sellele küsimusele vastamiseks olgu kõigepealt meenutatud, et direktiiv 2008/48 näeb tarbijakrediidi valdkonnas mitmes põhiküsimuses ette täieliku ja imperatiivse ühtlustamise, mida on vaja selleks, et tagada kõikidele liidu tarbijatele nende huvide võrdselt kõrgetasemeline kaitse ja aidata kaasa hästitoimiva siseturu tekkele tarbijakrediidi valdkonnas (vt kohtuotsus, 18.12.2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, punkt 21).

28 Direktiivi artikli 2 lõike 1 kohaselt kohaldatakse seda direktiivi krediidilepingute suhtes, välja arvatud vastavalt selle artikli lõike 2 punktile j krediidilepingute suhtes, mis on seotud olemasoleva võla tasuta ajatamisega.

29 Mõiste „krediidileping“ on direktiivi artikli 3 punktis c määratletud kui leping, millega krediidiandja annab või lubab anda tarbijale krediiti tasumise edasilükkamise, laenu või muu samalaadse finantstehingu vormis, välja arvatud teenuste pideva osutamise lepingud või samalaadsete kaupade tarnimise lepingud, mille kohaselt tarbija tasub selliste kaupade või teenuste eest osamaksetega kogu lepingu kehtivuse aja jooksul.

30 Olgu märgitud, et selles sättes määratletud mõiste „krediidileping“ on eriti lai ning hõlmab ka sellise lepingu nagu põhikohtuasjas kõnesolev leping, mis näeb ette olemasoleva võla tagasimaksmise osamaksetena.

31 Selle kohta nähtub direktiivi 2008/48 artikli 2 lõikest 6 sõnaselgelt, et üldjuhul kohaldub direktiiv lepingutele, mis näevad ette, et krediidiandja ja tarbija lepivad kokku tarbija poolt esialgse krediidilepingu rikkumisel tekkinud võlgade ajatamise või tagamismaksmise meetodid.

32 Järelikult tuleb niisugust lepingut, mille tarbija on sõlminud kas otse krediidiandjaga või krediidiandja nimel tegutseva krediidivahendajaga, pidada direktiivi artikli 3 punkti c tähenduses „krediidilepinguks“, ilma et see piiraks artikli 2 lõikes 2 sätestatud erandeid.

33 Seejärel on vaja hinnata, kas selline leping on sõlmitud direktiivi artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses „tasuta“, kui tarbija võtab endale kohustuse maksta krediidi kogusumma tagasi ning tasuda sellised viivised ja kulud, mille ta oleks pidanud siseriiklike õigusnormide alusel tasuma ka ilma sellist lepingut sõlmimata.

34 Olgu märgitud, et kuigi direktiivis 2008/48 ei ole mõistet „kulud“ eraldi määratletud, tähistab krediidi kogukulu tarbijale kõiki kulusid, mida tarbija on kohustatud seoses krediidilepinguga maksma ja mis on krediidiandjale teada (vt kohtuotsus, 21.4.2016, Radlinger ja Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, punkt 84).

35 Eriti lai määratlus, mis on antud direktiivi 2008/48 artikli 3 punktis c mõistele „krediidileping“ ja artikli 3 punktis g mõistele „krediidi kogukulu tarbijale“, vastab direktiiviga taotletavale eesmärgile, mida on meenutatud käesoleva otsuse punktis 27, sest see võimaldab tagada tarbijate ulatusliku kaitse.

36 Niisiis tuleb direktiivi kohaldamisala igasugust piiramist artikli 2 lõike 2 alusel tõlgendada seda eesmärki silmas pidades.

37 Järelikult kui tarbija võtab lepinguga, mis näeb ette uued olemasoleva võla tagasimaksmise tingimused, endale mitte ainult kohustuse maksta tagasi krediidi kogusumma, vaid ka kohustuse tasuda viivised ja kulud, mida ei näinud ette esialgne leping, mille alusel tagasimaksmata krediit anti, siis ei saa sellist lepingut pidada lepinguks, mis on sõlmitud direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses „tasuta“.

38 Antud juhul nähtub eelotsusetaotlusest, et võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepingud, mille sõlmimise ettepaneku Inko tarbijatele nende kohustuste mittetäitmise korral tegi, näevad ette, et tarbijad kohustuvad võla tagasi maksma igakuiste osamaksetena, millest arvatakse kõigepealt maha Inko tasud ning seejärel võlasumma ja viivised.

39 Nimetatud lepingut – mille järgi on tarbija kohustatud tasuma inkassofirma, antud juhul Inko kulud, mida ei olnud esialgses krediidilepingus ette nähtud – ei saa pidada direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tähenduses lepinguks, mis on seotud võla „tasuta“ ajatamisega.

40 Võttes arvesse käesoleva otsuse punktis 27 märgitud eesmärki tagada kõikidele tarbijatele nende huvide kõrgetasemeline kaitse, kehtib eelöeldu olenemata niisuguse lepinguga ette nähtud viivise ja kulude kogusummast ning ka juhul, kui see kogusumma ei ole suurem kui summa, mida oleks pooltevahelise lepingu puudumisel nõutud makseviivituse eest kohaldatavate siseriiklike õigusnormide alusel.

41 Neil asjaoludel on teisele küsimusele vaja vastata, et direktiivi 2008/48 artikli 2 lõike 2 punkti j tuleb tõlgendada nii, et võla osamaksete kaupa tagasimaksmise leping, mille sõlmivad tarbija kohustuste mittetäitmise korral tarbija ja krediidiandja inkassofirma vahendusel, ei ole sõlmitud selle sätte tähenduses „tasuta“, kui tarbija võtab selle lepinguga endale kohustuse maksta krediidisumma täies ulatuses tagasi ning tasuda viivised ja kulud, mida ei olnud ette nähtud esialgses lepingus, mille alusel krediit anti.

Esimene küsimus

42 Esimese küsimusega, mida tuleb analüüsida teisena, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f ja artiklit 7 tuleb tõlgendada nii, et inkassofirmat, kes sõlmib krediidiandja nimel võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepingu, kuid kes tegutseb krediidivahendajana vaid kõrvaltegevusena, tuleb pidada „krediidivahendajaks“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses ning tema suhtes kehtib direktiivi artiklite 5 ja 6 alusel tarbijale lepingueelse teabe andmise kohustus.

43 Seoses sellega olgu meenutatud, et artikli 3 punkti f kohaselt on „krediidivahendaja“ füüsiline või juriidiline isik, kes ei tegutse krediidiandjana ning kes teeb rahalises või muus kokkulepitud majanduslikku kasu andvas vormis tasu eest oma kaubandus-, majandus- või kutsetegevuse raames järgmist: esitleb või pakub tarbijatele krediidilepinguid, abistab tarbijaid, tehes krediidilepingutega seotud ettevalmistavat tööd, või sõlmib tarbijatega krediidilepinguid krediidiandja nimel.

44 Sellist inkassofirmat nagu Inko, kes tegutseb krediidiandja nimel, et sõlmida tagasimaksmata võla osamaksete kaupa tagasimaksmise leping, millega tarbija võtab endale kohustuse maksta tagasi krediidi kogusumma ning tasuda viivised ja kulud, tuleb järelikult pidada „krediidivahendajaks“ selle sätte tähenduses.

45 Põhikohtuasi puudutab küsimust, kas selline inkassofirma nagu Inko on krediidiandjana tegutsemise tõttu kohustatud andma tarbijatele lepingueelset teavet, mis on ette nähtud VKrG §-s 6, millega võetakse Austria õigusesse üle direktiivi 2008/48 artikkel 5.

46 Seoses sellega olgu märgitud, et üldjuhul kehtib sellise krediidivahendaja suhtes tarbijale lepingueelse teabe andmise kohustus, mis on ette nähtud direktiivi artiklites 5 ja 6.

47 Direktiivi 2008/48 artikli 7 esimese lause kohaselt ei kohaldata seda kohustust siiski kaupade tarnijate ja teenuste osutajate suhtes, kes tegutsevad krediidivahendajatena kõrvaltegevusena. Selle kohta on direktiivi põhjenduses 24 märgitud, et krediidi vahendamise võib lugeda kauba tarnija või teenuse osutaja kõrvaltegevusalaks, kui krediidi vahendamine ei ole tema kaubandus-, äri- või kutsetegevuse põhieesmärk.

48 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne on kontrollida, kas põhikohtuasja kõiki asjaolusid, eelkõige asjaomase krediidivahendaja tegevuse põhieesmärki arvestades saab asuda seisukohale, et ta tegutseb krediidivahendajana kõrvaltegevusena direktiivi artikli 7 esimese lause tähenduses.

49 Samas tuleb märkida, et krediidivahendaja suhtes teha võidav erand kohustusest anda tarbijale lepingueelset teavet ei muuda mõistet „krediidivahendaja“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses, vaid kõigest välistab direktiivi artiklites 5 ja 6 ette nähtud lepingueelse teabe andmise kohustuse kohaldamise krediidivahendajana vaid kõrvaltegevusena tegutsevate isikute suhtes. Direktiivi muud sätted, eelkõige artikkel 21, mis käsitleb teatavaid krediidivahendajate kohustusi tarbijate ees, jäävad nende suhtes kohaldatavaks.

50 See erand ei mõjuta direktiiviga 2008/48 ette nähtud tarbijakaitse taset.

51 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktides 28–30 märkis, aitab direktiivi artiklites 5 ja 6 ette nähtud krediidiandja ja vajaduse korral krediidivahendaja kohustus anda tarbijale lepingueelset teavet kaasa käesoleva otsuse punktis 27 mainitud eesmärgi saavutamisele: tagada kõikidele tarbijatele nende huvide kõrgetasemeline kaitse (vt selle kohta kohtuotsused, 18.12.2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, punkt 21, ning 21.4.2016, Radlinger ja Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, punkt 61).

52 Direktiivi artikli 7 teisest lausest koostoimes direktiivi põhjendusega 24 nähtub, et erand, mis on direktiivi 2008/48 artikli 7 esimese lausega ette nähtud kaupade tarnijatele ja teenuste osutajatele, kes tegutsevad krediidivahendajatena kõrvaltegevusena, ei mõjuta siiski krediidiandja kohustust tagada, et tarbija saaks direktiivi artiklites 5 ja 6 osutatud lepingueelse teabe.

53 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades on esimesele küsimusele vaja vastata, et direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f ja artiklit 7 tuleb tõlgendada nii, et inkassofirmat, kes sõlmib krediidiandja nimel võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepingu, kuid kes tegutseb krediidivahendajana vaid kõrvaltegevusena – mille kontrollimine on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne –, tuleb pidada „krediidivahendajaks“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses ning tema suhtes ei kehti direktiivi artiklite 5 ja 6 alusel tarbijale lepingueelse teabe andmise kohustus.

Kohtukulud

54 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (kolmas koda) otsustab:

1. **Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta direktiivi 2008/48/EÜ (mis käsitleb tarbijakrediidilepinguid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 87/102/EMÜ) artikli 2 lõike 2 punkti j tuleb tõlgendada nii, et võla osamaksete kaupa tagasimaksmise leping, mille sõlmivad tarbija kohustuste mittetäitmise korral tarbija ja krediidiandja inkassofirma vahendusel, ei ole sõlmitud selle sätte tähenduses „tasuta“, kui tarbija võtab selle lepinguga endale kohustuse maksta krediidisumma täies ulatuses tagasi ning tasuda viivised ja kulud, mida ei olnud ette nähtud esialgses lepingus, mille alusel krediit anti.**

2. **Direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f ja artiklit 7 tuleb tõlgendada nii, et inkassofirmat, kes sõlmib krediidiandja nimel võla osamaksete kaupa tagasimaksmise lepingu, kuid kes tegutseb krediidivahendajana vaid kõrvaltegevusena – mille kontrollimine on eelotsusetaotluse esitanud kohtu ülesanne –, tuleb pidada „krediidivahendajaks“ direktiivi 2008/48 artikli 3 punkti f tähenduses ning tema suhtes ei kehti direktiivi artiklite 5 ja 6 alusel tarbijale lepingueelse teabe andmise kohustus.**

Allkirjad